

**Vägar till motivation, framtidstro
och ökad valkompetens genom
generell vägledning**

Mikaela Zelmerlööv 30 oktober 2024

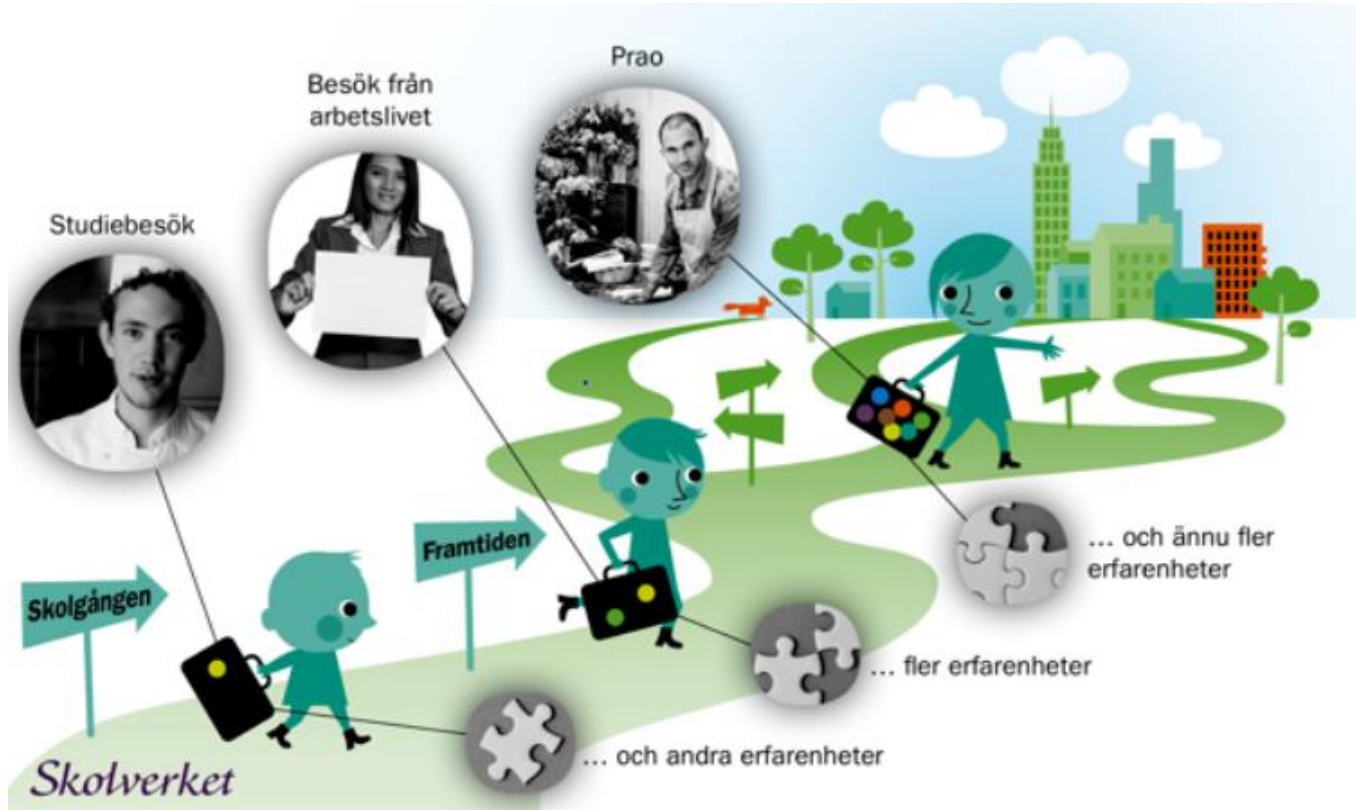
Skolverket

Vägledning har effekt

- Främjar meningsfullhet och ökar den inre motivationen
- Förebygger avhopp
- Motverkar segregation
- Motverkar könsstereotypa val för att främja en jämställd arbetsmarknad
- Viktigt för alla, och särskilt för nyanlända och elever i behov av särskilt stöd

Alla vinner på väl underbyggda val

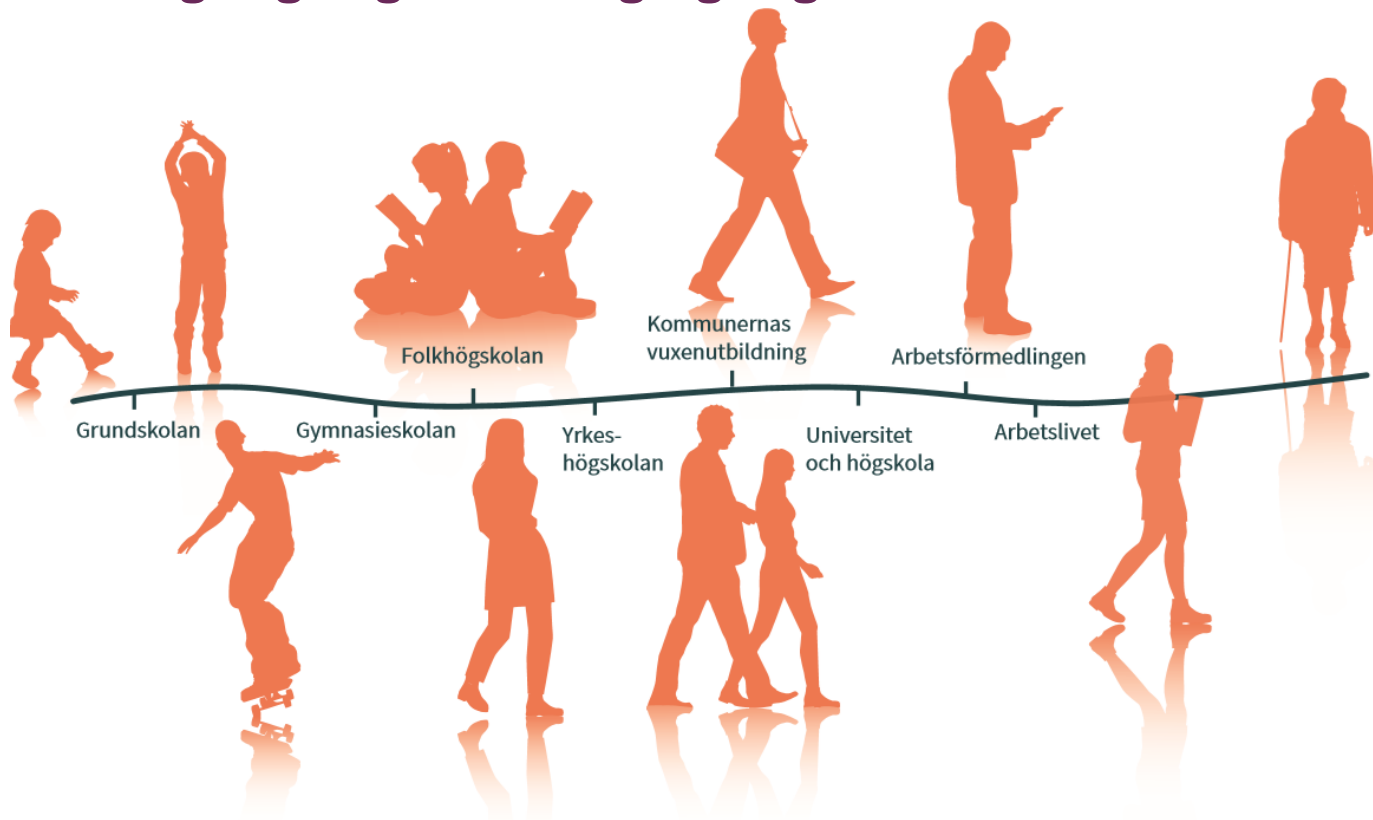

Utveckla valkompetens

Skolverket

Val och övergångar görs många gånger

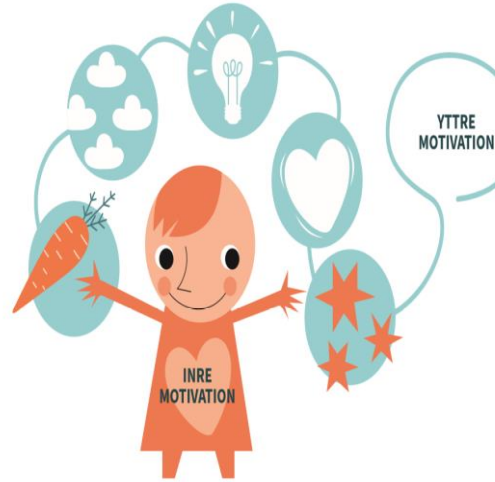

Alla skolformer

Språkutveckling

Motivation

Normkritik

Motivation

”Hur blir man kung egentligen?”

ELEV I ÅK 2 PÅ HOVSJÖSKOLAN

Svenska

Musik

Samhällsorienterande
ämnen

Bild

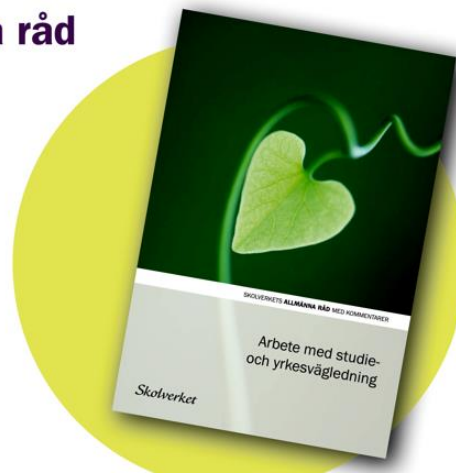
Historia

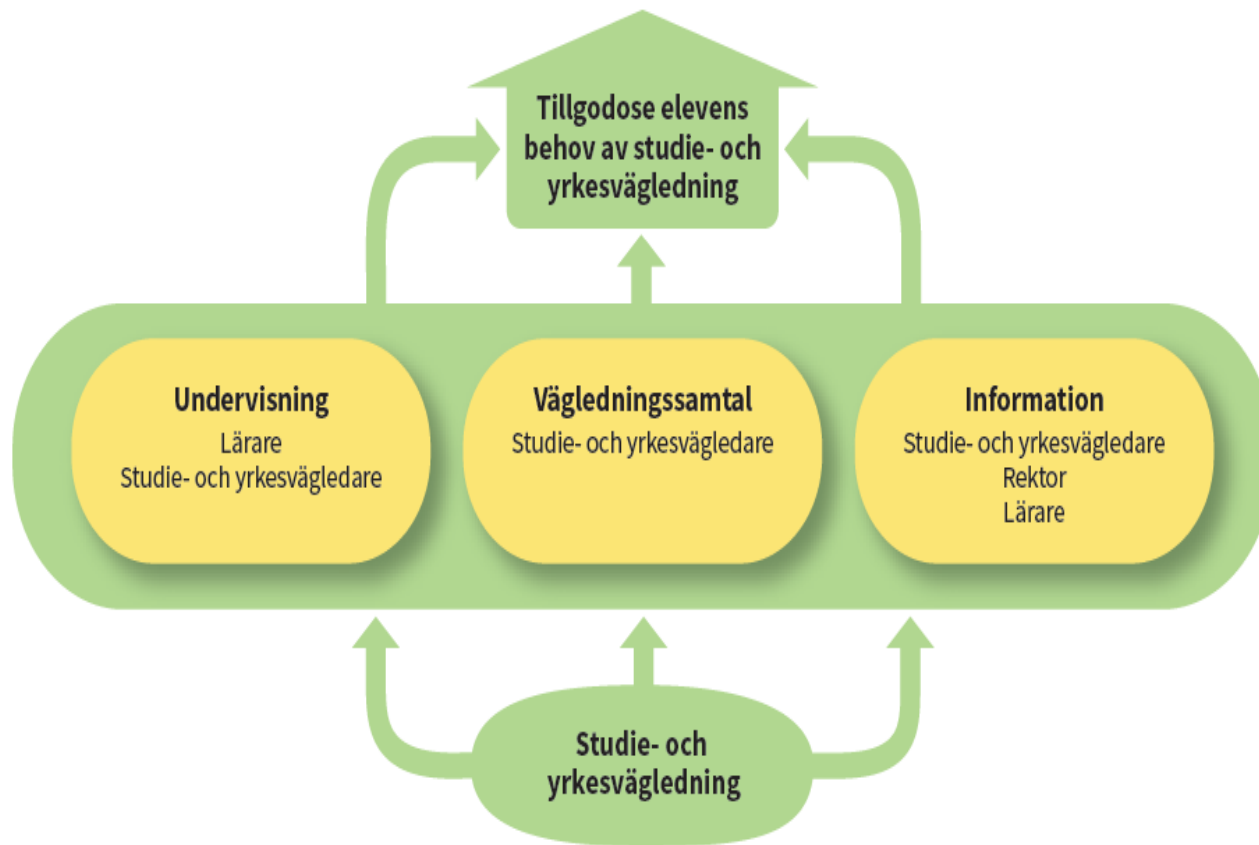

Arbete med studie- och yrkesvägledning

Allmänna råd

Skolverket

Exempel på allmänt råd

Huvudmannen bör

- konkretisera vad de nationella målen för studie- och yrkesvägledning innebär för den egna verksamheten,

Exempel på allmänt råd

Rektorn bör se till att det finns rutiner och metoder för att planera, utvärdera och utveckla studie- och yrkesvägledningen så att den tillgodoser elevernas behov av vägledning.

Exempel på allmänt råd

Rektorn bör tydliggöra hur ansvaret för studie- och yrkesvägledningen är fördelat mellan studie- och yrkesvägledare, lärare och övrig personal samt formerna för samarbetet mellan dem.

Exempel på allmänt råd

Läraren bör i undervisningen ge eleverna möjlighet att utveckla en förståelse för hur kunskaper i ämnet kan ha betydelse i arbetslivet och på så sätt utgöra ett underlag för deras framtida studie- och yrkesval

Exempel på allmänt råd

- **Lärare och studie- och yrkesvägledare** bör ge eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att genomföra sina val av studier och yrken.

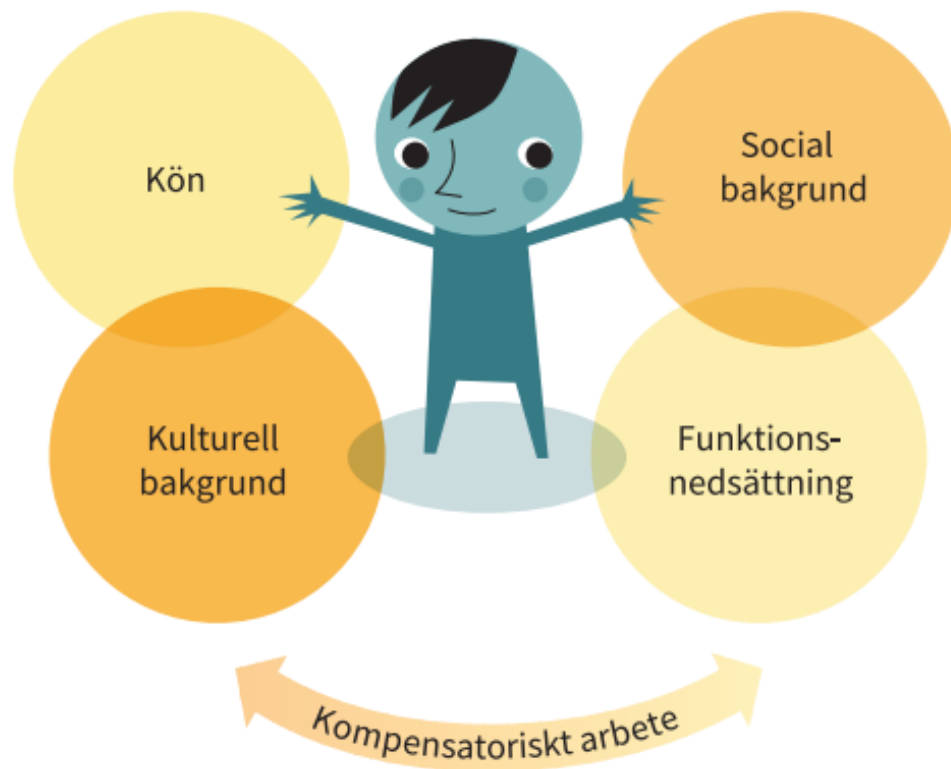

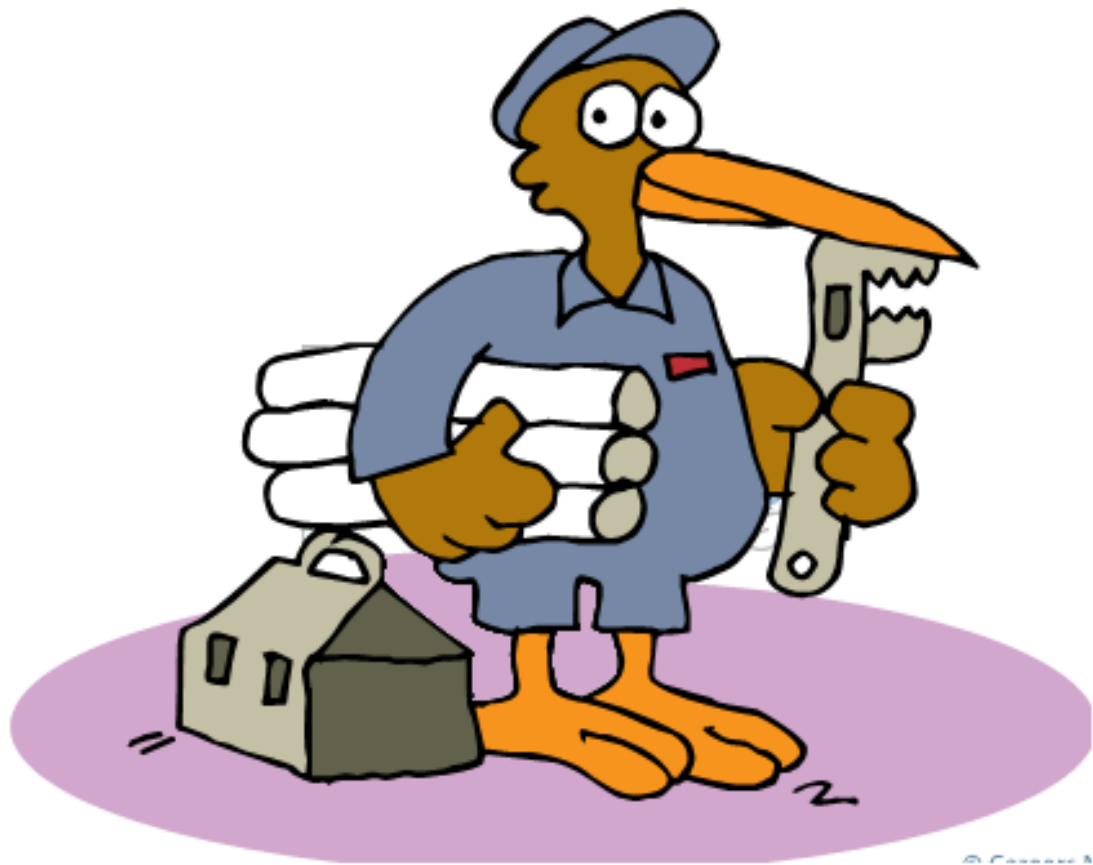
Exempel på allmänt råd

Studie- och yrkesvägledaren bör se till att vägledningssamtalen planeras och genomförs så att de:

- vidgar elevens perspektiv om såväl de egna förutsättningarna som olika utbildningar och yrken
- utmanar elevens föreställningar om yrken och utbildningar utifrån kön, social och kulturell bakgrund

© 2000 A

Intervjustudie med elever om studie- och yrkesvägledning integrerad i undervisningen i grundskolan

- Elevernas motivation till lärande ökar
- I undervisningen blir eleverna mera medvetna om valalternativ
- Undervisningen utvecklar elevernas förmåga att fatta och genomföra beslut
- Efterfrågar mer diskussion och problematisering av normer och strukturer.

[Studie- och yrkesvägledning integrerad i undervisningen i grundskolan](https://skolverket.se)

skolverket.se

Arbetsliv och utbildning

- Yrkeskunskap
- Framtidsutsikter
- Utbildningsvägar
- Varför arbetar man?
- Vad innebär det att arbeta?
- Studiebesök
- Prao

Självkännedom

- Mina värderingar och attityder
- Varför väljer jag som jag gör?
- Mitt mående
- Hur hanterar jag motgångar?
- Vilka är mina styrkor och svagheter

Målsättning

- Hur vill jag ha det?
- Hur når jag målet?
- Min studieteknik
- Min handlingsplan
- Hur hittar jag min motivation

Framtidsvalet

taropianen i norge.

Film: Framtidsvalet, Bergby centralskola (tid 10:14 min)

I den här filmen ser du hur Bergby centralskola arbetar med Framtidsvalet. Du ser exempel från lektioner och får lyssna till elever, lärare, rektor, syv och kurator.

Innehåll på denna sida

Film: Framtidsvalet, Bergby centralskola (tid 10:14 min)

Syftet med Framtidsvalet

Lektionernas upplägg

Resultat från Framtidsvalet

Fördjupning och fakta

Till toppen

[Framtidsvalet – studie- och yrkesvägledning och elevhälsa på schemat - Skolverket](#)

Skola-arbetsliv i undervisningen

Typ av utbildning

- Webbutbildning – fokus på det kollegiala lärandet
- Tillsammans i ämneslag/lärlarlag

Omfattning

- Består av sex delar
- 24 timmar i valfritt tempo – ca 4-6 månader

Modul i Lärportalen - grundskolan

Studie- och yrkesvägledning i undervisningen åk F-9

1. Studie- och yrkesvägledning
2. Studie- och yrkesvägledning i styrdokumentet
3. Entreprenörskap och studie- och yrkesvägledning
4. Normkritiska perspektiv på studie- och yrkesvägledning i undervisningen
5. Nyanlända, vägledning och språk- och kunskapsutveckling
6. Systematiskt kvalitetsarbete för en likvärdig studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledning i undervisningen åk F-9

Studie- och yrkesvägledning handlar om att vidga elevernas perspektiv på yrken och arbetsliv, och att stärka elevernas självkänedom så att de kan fatta väl underbyggda studie- och yrkesval. Studie- och yrkesvägledning ska också bidra till att elevernas studie- och yrkesval inte begränsas av kön, social eller kulturell bakgrund. Arbetet med studie- och yrkesvägledning är hela skolans ansvar där ni som lärare har en viktig och central roll. Den här modulen handlar om hur studie- och yrkesvägledning kan integreras och utvecklas i undervisningen redan från lägre åldrar och genom hela grundskolan.

Modulen vänder sig till arbetslag eller ämneslag åk F-9 som vill få inspiration och ökad kunskap om hur man konkret kan arbeta med studie- och yrkesvägledning i undervisningen.

[Lärportalen | Studie- och yrkesvägledning i undervisningen åk F-9 \(skolverket.se\)](https://skolverket.se/larportalen/studie-och-yrkesvagledning-i-undervisningen-ak-f-9)

Framgångsfaktorer - syv

1. Gemensamt förhållningssätt och en samsyn
2. Tydlig resursfördelning
3. Studie- och yrkesvägledning finns som en del av verksamhetens systematiska kvalitetsarbete
4. Rutiner för samverkan med arbetslivet
5. Aktuell och implementerad handlingsplan
6. Syv integreras i undervisningen
7. Lärare utmanar och problematiserar traditionella föreställningar
8. Rutiner så att nyanlända elever får vägledning
9. Rektor ger förutsättningar så att lärare och studie- och yrkesvägledare samarbetar.

Självskattning för studie- och yrkesvägledning

[Hem](#) [Stöd och förklaringar](#) [Instruktörens verktyg](#) ▾

Välkommen till Skolverkets självskattningsverktyg för studie- och yrkesvägledning!

Klicka nedan för att starta självskattningen!

Visar 1 - 2 av 2

PÅGÅENDE

AVKLARAD

Förskolan ▾

Grundskolan ▾

Gymnasieskolan ▾

Utbildning för vuxna ▾

Yrken och framtid ▾

STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING

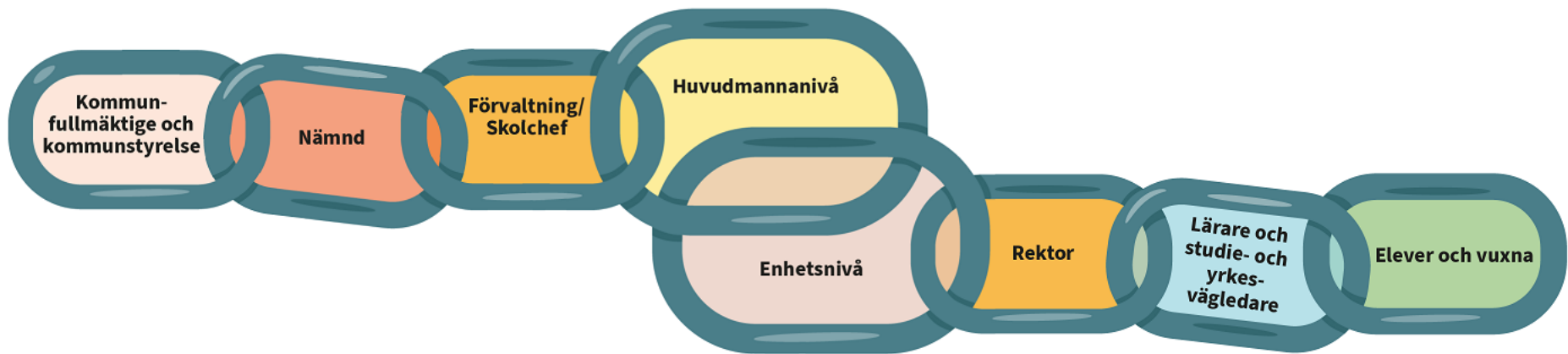
Välkommen till Utbildningsguiden

Här hittar du Skolverkets information och vägledning inför val av skola och utbildning, från förskola till utbildning för vuxna.

För dig som vill välja...

Styrningsperspektiv

Tack!

syv@skolverket.se

mikaela.zelmerloow@skolverket.se

